

Adéu a l'Estat de benestar?

Protegir la pau social

JOSÉ ANTONIO
NOGUERA

Professor de
Sociologia de
la UAB i director
del Gsadi

Dir adéu a l'Estat de benestar és un suïcidi social: es tracta de la innovació institucional més important de la història de la cooperació social. Va néixer per bones raons: la necessitat de protegir els més febles, de prevenir i posar remei a les injustícies, de qualificar i reproduir la força de treball, de redistribuir la renda i la riquesa en l'era de les grans desigualtats, d'assegurar la població contra els cinc gegants enumerats per Beveridge (la malaltia, l'atur, la misèria, la ignorància i la insalubritat). L'Estat de benestar és

una condició necessària per a la pau social, l'estabilitat política i el progrés econòmic en societats democràtiques complexes. És un pacte social sense el qual s'instal·len la regressió civilitzadora, la barbàrie social i l'autoritarisme polític.

Acadèmics, polítics i tertulians disserten avui dia sobre *reformar* l'Estat de benestar; però el que molts tenen en ment és convertir-lo en un negoci privat, parasitar des d'interessos particulars els impostos pagats per tots i alterar l'equilibri de poder sense sotmetre's a un veredicta electoral. És una estratègia miop (ja que generarà fortes reaccions socials), moralment egoïsta (prendre més part del pastís a costa de la misèria i humiliació dels altres), intel·lectualment mentidera (tot seria "pel bé" dels perdedors) i socialment injusta (els qui no són responsables de l'actual crisi paguen els seus costos). L'Estat de benestar no ha causat la crisi, però se'l vol culpar i sacrificar per ella. Aquest sacrifici només farà tornar més venjatiu i furiosos els capritxosos déus del mercat.

**L'Estat
de benestar
no ha causat
la crisi, però
se'l vol culpar
i sacrificar-lo
per ella**

La socialdemocràcia continua encarant la ruptura del pacte social

amb maneres de saló de te anglès. Però la defensa de l'Estat de benestar no pot ser temorosa ni immobiliista; ha de passar a l'ofensiva amb propostes modernes i imaginatives que apuntin un nou pacte social: més flexibilitat laboral a canvi de crèdits fiscals per als treballadors; un mínim social garantit; una protecció més individualitzada i a la carta al llarg del cicle vital, més integrada amb el sistema fiscal, i més transparent i justa (eliminant la milionada en prestacions encobertes a les classes altes i les grans empreses). L'Estat de benestar ha de canviar, sí, però per assolir millor els seus objectius de protecció social, lluita contra la injustícia, redistribució i suport a l'eficiència econòmica. No per abandonar-los.